

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:532

av Helena Bouveng (M)

Utjämnande av barns livschanser

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätten till förskola och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är i världens absoluta framkant för pedagogisk verksamhet för små barn. Vid Göteborgs universitet finns idag flera forskningsgrupper särskilt inriktade på barn och ungas inläring. Barns lärande och utveckling studeras i termer av genus, normalitet, etnicitet, kommunikativa, sociala och kulturella förhållanden. Centrala forskningsteman är barns lärande och utveckling av grundläggande färdigheter och förståelse för sin omvärld. Förutom svenska föräldrar vittnar såväl nationell som internationell forskningen om att en bred tillgänglig förskola med god kvalitet och höga pedagogiska ambitioner utjämnar livschanser och är en mycket bra grund för fortsatt lärande.

Utbildning i alla nivåer utgör en oerhört stark kraft för social rörlighet. Barn som har en tuffare start i livet kan få stöttning i sitt lärande av en välutvecklad förskola och därmed minska risken att ärva sina föräldrars sociala utsatthet. Detta talar starkt för att förskolan, utöver sitt breda uppdrag att finnas till för alla, är extra viktig för barn som lever i en socialt svagare hemmiljö. Det kan handla om barn till föräldrar med socialmedicinska problem eller som lever i långvarigt utanförskap. Men även barn till arbetslösa eller barn till nyanlända utan egna kunskaper i svenska kan få nödvändig stöttning i sitt lärande genom en välfungerande förskola. Det finns alltså starka skäl för att öka ansträngningarna för att just dessa barn ska få ännu bättre chanser att ta del av svensk förskola.

Idag innehas rätt till förskola om minst 15 timmar i veckan för barn till arbetslösa, studerande och föräldralediga, även om många kommuner i Sverige väljer att erbjuda långt fler timmar. Det är helt måhända rimligt att barn vars föräldrar är föräldralediga och hemma med ett yngre syskon inte behöver garanteras lika många timmar eller den flexibilitet i tid som arbetande föräldrar erhåller. Det är däremot inte lika säkert att det på lång sikt är samhällsekonomiskt lönsamt eller bidrar till ett bättre samhälle. Barn som växer upp i utsatthet eller risk för utanförskap kan ha större behov av förskola än dagens 15 timmar i veckan. Det kan handla om barn vars föräldrar har sociala problem och får stöd av socialtjänsten, det kan handla om barn vars föräldrar är arbetslösa och på heltid åter försöker bli självförsörjande, eller om barn med föräldrar som har långvarigt socialbidragsberoende. För barn i dessa familjer kan förskolan betyda helt andra förutsättningar för det framtida lärandet och livet i stort.

Det är av högsta vikt att så många barn som möjligt deltar den erkänt högkvalitativa pedagogiska verksamhet som svensk förskola är. Av den anledningen anser jag att regeringen bör utreda möjligheten att erbjuda fler timmars förskola även till barn vars föräldrar står utanför arbetsmarknaden.

Helena Bouveng (M)